

ЭДИЙН ЗАСАГ,
ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

ШИНЭ СЭРГЭЛТИЙН БОДЛОГО - БООМТЫН СЭРГЭЛТ

ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА Х.БАТЖАРГАЛ

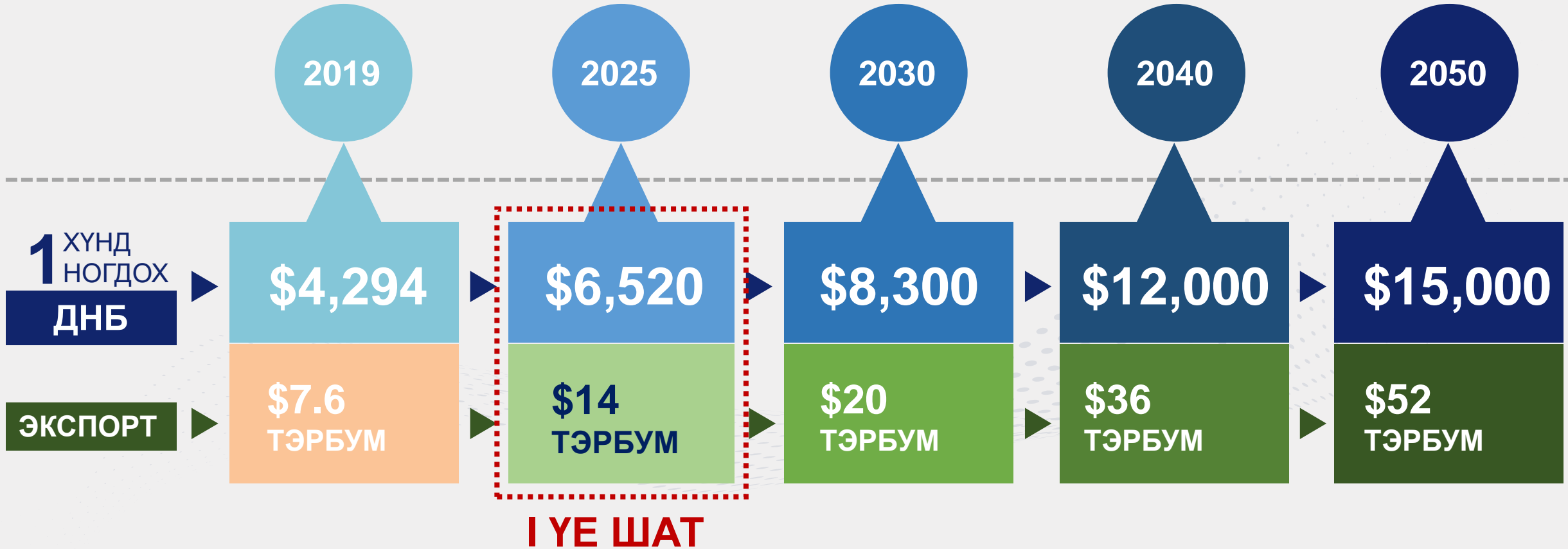
2022.10.19

ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ

АЛСЫН ХАРАА – 2050

ЭКСПОРТЫГ НЭМЭГДҮҮЛЖ, НЭГ ХҮНД НОГДОХ ОРЛОГЫГ ӨСГӨХ ЗАМААР ДУНДАЖ ДАВХАРГА ТЭЛНЭ.

ШИНЭ СЭРГЭЛТИЙН БОДЛОГО

БООМТЫН СЭРГЭЛТ: ХИЛИЙН БООМТУУДЫН НЭВТРҮҮЛЭХ ХҮЧИН ЧАДЛЫГ НЭМЭГДҮҮЛНЭ.

БООМТЫН ХҮЧИН ЧАДЛЫГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ

БООМТЫН
ХҮЧИН
ЧАДАЛ

3
ДАХИН

НИЙТ ЭКСПОРТ:

I үе шат (2022-2024)	II үе шат (2025-2028)	III үе шат (2029-хойш)
-------------------------	--------------------------	---------------------------

\$14 тэрбум	\$17 тэрбум	\$20 тэрбум
-------------	-------------	-------------

70 сая тн	80 сая тн	95 сая тн
-----------	-----------	-----------

ХИЛИЙН БООМТЫГ ТӨМӨР БОЛОН АВТО ЗАМААР ХОЛБОХ

ҮНДЭСНИЙ
ТӨМӨР ЗАМЫН
СҮЛЖЭЭ

2
ДАХИН

Боомтыг холбосон

2966KM АВТО
ЗАМ

Алтанбулаг - Замын-Үүдийг
холбосон

987KM ХУРДНЫ
ЗАМ

АГААРЫН ТЭЭВРИЙН ХҮЧИН ЧАДЛЫГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ

ИДЭВХТЭЙ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААТАЙ
АГААРЫН
БООМТ

2
ДАХИН

4C ангиллын
нисэх буудлыг

4 БОЛГОЖ
НЭМЭГДҮҮЛЭХ

ХУУРАЙ БООМТЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ

Хуурай боомтууд:

- Алтанбулаг
- Замын-Үүд
- Сайншанд
- Улаанбаатар

Аялал жуулчлалын
боомтууд:

- Замын-Үүд
- Ханги
- Гашуунсухайт
- Шивээхүрэн
- Хавирга
- Ульхан

БООМТЫН ХАТУУ ДЭД БҮТЭЦ

- Үндсэн байгууламж, зам талбай
- Эрчим хүч, харилцаа холбоо
- Тоног төхөөрөмж, лаборатори
- Ачаа тээврийн терминал

БООМТ ХҮРТЭЛ ТЭЭВРИЙН ДЭД БҮТЭЦ

- Төмөр зам
- Хүнд даацын авто зам

БООМТЫН ЗӨӨЛӨН ДЭД БҮТЭЦ

- Цахимжуулалт
- Хүний оролцоо багасах
- Хүний нөөц
- Зохион байгуулалт

УУРХАЙ ДЭЭРХ ТЭЭВЭР, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

- Гүний гааль
- Ачиж буулгах терминал
- Олборлолт, овоолго

МОНГОЛ УЛСЫН ОХУ-ТАЙ ХИЛЛЭДЭГ БООМТУУД

ОХУ, БУРИАД УЛС

1. Сүхбаатар – Наушки,
2. Алтанбулаг – Хиагт,
3. Ханх – Монд,
4. Бага-Илэнх – Айнек гол,
5. Зэлтэр – Желтура.

ОХУ, АЛТАЙН УЛС

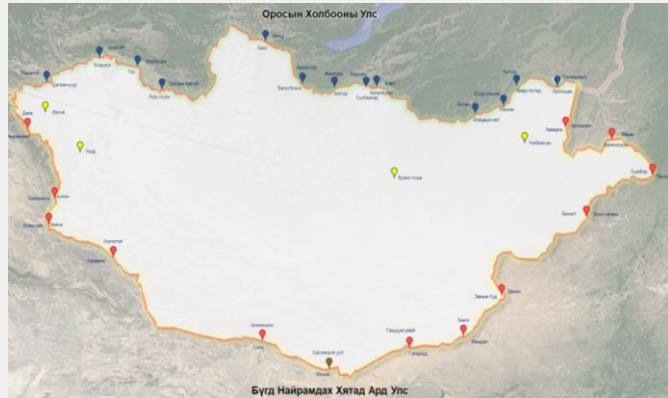
1. Цагааннуур – Ташанта.

ОХУ, ТУВА УЛС

1. Боршоо – Хандгайт,
2. Арц суурь – Тэс,
3. Тэс – Шарсуурь,
4. Асгатын гол – Аспайты,
5. Харигийн гол – Мугур Аскы.

ОХУ, ӨВӨР БАЙГАЛИЙН ХЯЗГААР

1. Эрэнцав – Соловьевск /авто зам/
2. Эрэнцав- Соловьевск /төмөр зам/,
3. Ульхан – Дээд Ульхан,
4. Тогтор – Өвөртогтор,
5. Агацын гол - Алтан.

МОНГОЛ УЛСЫН БНХАУ-ТАЙ ХИЛЛЭДЭГ БООМТУУД

БНХАУ, ӨМӨЗО

БНХАУ, ГАНСУ МУЖ

БНХАУ, ШУӨЗО

1. Булган - Такашкен,
2. Замын-Үүд – Эрээн /авто зам/
3. Замын-Үүд – Эрээн /төмөр зам/
4. Бичигт – Зүүнхатавч /авто зам/
5. Бичигт – Зүүнхатавч /төмөр зам/,
6. Сүмбэр - Рашаан,
7. Шивээхүрэн – Сэхээ /авто зам/
8. Шивээхүрэн – Сэхээ /төмөр зам/
9. Гашуунсухайт – Ганцмод /авто зам/,
10. Гашуунсухайт – Ганцмод /төмөр зам/,
11. Цагаандэл Уул - Өлзий,
12. Ханги - Мандал,
13. Баянхошуу - Өвдөг,
14. Хавирга – Архашаат.

1. Нарансэвстэй - Мазуншан
(1992 оны 9 сард нээгээд, 1993 оны
8 сард Монголын талын хүсэлтээр
хаасан.)

1. Бургастай - Лаоемяо,
2. Даян - Хуншаньзуй,
3. Байтаг – Улиастай.

ӨНӨӨГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

№	Боомт	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө	Хөгжлийн хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө хийгдсэн огноо	Одоо хийгдэж байгаа бүтээн байгуулалтын талаарх мэдээлэл	Байршил
1	Сүхбаатар /төмөр зам/	-	-	-	Сэлэнгэ аймагт нэг цэгийн үйлчилгээний барилга баригдаж байна	Сэлэнгэ, Сүхбаатар
2	Алтанбулаг	✓	✓	2020	Өргөтгөл шинэчлэлийн ажил хийгдэж байна	Сэлэнгэ, Алтанбулаг
3	Цагааннуур	X	X	-	Зураг төсөл хийгдэж байна	Баян-Өлгий, Ногооннуур
4	Эрэнцав /авто зам/	X	X	-		Дорнод, Чулуунхороот
5	Боршоо	✓	✓	2012, 2013	Өргөтгөл шинэчлэлийн ажил хийгдэж байна	Увс, Давст
6	Ханх	✓	X	2013	Зураг төсөл хийгдэж байна	Хөвсгөл, Ханх
7	Эрэнцав /төмөр зам/	X	X	-		Дорнод, Чулуунхороот
8	Арцсуурь	X	X	-		Завхан, Тэс
9	Тэс	X	X	-		Увс, Тэс
10	Бага-Илэнх	X	X	-		Булган, Тэшиг
11	Зэлтэр	✓	X	2013		Сэлэнгэ, Түшиг
12	Ульхан	X	X	-	Зураг төсөл хийгдэж байна	Дорнод, Баян-Уул
13	Агацын гол	X	X	-		Хэнтий, Дадал
14	Тогтор	X	X	-		Дорнод, Баяндун
15	Асгатын гол	X	X	-		Баян-Өлгий, Ногооннуур
16	Харигын гол	X	X	-		Увс, Сагил

№	Боомт	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө	Хөгжлийн хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө хийгдсэн огноо	Одоо хийгдэж байгаа бүтээн байгуулалтын талаарх мэдээлэл	Байршил
1	Булган	✓	X	2012	Зураг төсөл хийгдэж байна	Ховд, Булган
2	Замын-Үүд /авто зам/	✓	✓	2021	Өргөтгөл шинэтгэл хийгдэж байна	Дорноговь, Замын-Үүд
3	Замын-Үүд /төмөр зам/	-	-	-		Дорноговь, Замын-Үүд
4	Бичигт /авто зам/	✓	✓	2012, 2020	2022 онд ХЕТ, хэсэгчилсэн ЕТ боловсруулах	Сүхбаатар, Эрдэнэцагаан
5	Бичигт /төмөр зам/	X	X	-		Сүхбаатар, Эрдэнэцагаан
6	Сүмбэр	X	X	-	Зураг төсөл хийгдэж байна	Дорнод, Халхгол
7	Шивээхүрэн /авто зам/	✓	✓	2012, 2014	Зураг төсөл хийгдэж байна	Өмнөговь, Гурвантэс
8	Шивээхүрэн /төмөр зам/	-	-	-		Өмнөговь, Гурвантэс
9	Гашуунсухайт /авто зам/	✓	✓	2011	Өргөтгөл шинэтгэл хийгдэж байна	Өмнөговь, Ханбогд
10	Гашуунсухайт /төмөр зам/	-	-	-		Өмнөговь, Ханбогд
11	Цагаандэл Уул	X	X	2021 оноос эхэлсэн	ТЭЗҮ, Зураг төсөл хийгдэж байна	Өмнөговь, Хүрмэн
12	Бургастай	✓	X	2012	Зураг төсөл хийгдэж байна	Говь-Алтай, Алтай
13	Ханги	✓	X	2014	Зураг төсөл хийгдэж байна	Дорноговь, Хатанбулаг
14	Баянхошуу	X	X	-	Зураг төсөл хийгдэж байна	Дорнод, Халхгол
15	Хавирга	X	X	-	Зураг төсөл хийгдэж байна	Дорнод, Чойбалсан
16	Даян	X	X	-		Баян-Өлгий, Сагсай
17	Байтаг	X	X	-		Ховд, Булган

ГОЛЛОХ БООМТУУДЫН НЭВТРҮҮЛЭХ ХҮЧИН ЧАДАЛ

ГОЛЛОХ БООМТУУД	Зорчигч нэвтрүүлэх хүчин чадал				Ачаа тээвэр нэвтрүүлэх хүчин чадал							
	Гарах		Орох		Экспорт				Импорт			
	Эгнээ	ЖИЛД нэвтрэх зорчигчийн тоо (мян. хүн)	Эгнээ	ЖИЛД нэвтрэх зорчигчийн тоо (мян. хүн)	Эгнээ	ӨДӨРТ нэвтрэх машины тоо	ӨДӨРТ нэвтрэх вагоны тоо	ЖИЛД нэвтрэх нийт ачаа (сая тн)	Эгнээ	ӨДӨРТ нэвтрэх машины тоо	ӨДӨРТ нэвтрэх вагоны тоо	ЖИЛД нэвтрэх нийт ачаа (сая тн)
1 Гашуунсухайт	3	330	3	330	9	1,500	-	21.6	5	1,250	-	0.9
2 Шивээхүрэн	2	195	2	189	5	1,000	-	14.7	5	1,000	-	0.6
3 Замын-Үүд	2	750	4	690	2	300	600	10	3	240	600	2.2
4 Ханги	2	30	2	30	2	250	-	1.2	1	100	-	0.1
5 Булган	2	36	2	36	2	250	-	1.3	2	150	-	0.2
6 Бичигт	1	57	1	57	2	250	-	0.6	1	150	-	0.3
7 Хавирга	1	90	1	90	1	10	-	0.01	1	10	-	0.006
8 Баянхошуу	1	75	1	75	1	100	-	0.43	1	100	-	0.03
9 Сүмбэр	1	15	1	15	1	5	-	0.001	1	5	-	0
10 Бургастай	1	15	1	15	1	120	-	1.01	1	120	-	0.002
11 Байтаг	1	15	1	15	1	5	-	0	1	5	-	0
12 Даян	1	15	1	15	1	5	-	0.001	1	5	-	0.083
НИЙТ	18	1,623	20	1,557	28	3,795	600	50.9	23	3,135	600	4.4
13 Алтанбулаг	3	300	3	300	2	100	-	2.2	2	100	-	2.2
14 Цагааннуур	1	75	1	75	2	50	-	0.001	2	50	-	0.08
15 Боршоо	1	60	1	60	1	50	-	0.0006	1	50	-	0.024
16 Эрэнцав	1	15	1	15	1	20	14 /7хоногт 2 цуваа/	0.06	1	20	14 /7хоногт 2 цуваа/	0.06
17 Ханх	1	30	1	30	1	5	-	0	1	5	-	0.011
18 Ульхан	1	15	1	15	1	5	-	0	1	5	-	0
19 Тэс	1	15	1	15	1	5	-	0	1	5	-	0.02
20 Арцсуурь	1	24	1	24	1	5	-	0.002	1	5	-	0.001
НИЙТ	10	534	10	534	10	240	14	2.3	10	240	14	2.4
БҮГД		2,157		2,091		4,035	614	53.2		3,375	614	6.8

ГОЛЛОХ БООМТУУДЫН ЭКСПОРТ, ИМПОРТЫН АЧАА ЭРГЭЛТ

(2019 оны оргил үеийнхээр)

- Экспортын ачааны 90 орчим хувь нь 3 боомтоор,
- Импортын ачааны 90 гаруй хувь нь 2 боомтоор.

	Боомт	ЭКСПОРТЫН АЧАА			НҮҮРС	ЗЭСИЙН БАЯЖМАЛ	ТӨМРИЙН ХҮДЭР	ГАЗРЫН ТОС	БУСАД	ИМПОРТЫН АЧАА		
		сая тн	эзлэх %	сая \$						сая тн	сая тн	эзлэх %
1	Гашуунсухайт	21.3	43.9%	3,193	20.5	0.8				0.16	3.5%	583
2	Шивээхүрэн	12.4	25.5%	626	12.4				0.001	0.01	0.3%	29
3	Замын-Үүд	9.8	20.8%	2,696	1.5	0.6	7.0	0.1	0.62	1.89	41.1%	2,789
4	Булган	1.4	2.8%	179	1.3					0.01	0.3%	8
5	Бургастай	1.2	2.4%	101			1.2			0.00	0.04%	0.1
6	Бичигт	0.6	1.2%	154			0.1	0.3	0.148	0.02	0.4%	29
7	Ханги	0.9	1.8%	111	0.8		0.1		0.002	0.01	0.3%	25
8	Баянхошуу	0.5	1.0%	208				0.5	0.077	0.03	0.6%	22
9	Алтанбулаг/Сүхбаатар	0.2	0.4%	101					0.166	2.43	52.1%	2,066
10	Эрээнцав	0.07	0.14%	118						0.10	2.1%	67
11	Боршоо	0.00	0.00%	2						0.03	0.6%	23
12	Чингисхаан ОУНБ	0.00	0.00%	783						0.00	0.1%	810
	НИЙТ	48.7	100%	7,620	36.5	1.4	8.4	0.9	1.02	4.7	100%	6,128

ГОЛЛОХ БООМТУУДЫН ҮНДСЭН БОЛОН НЭМЭЛТ БАЙГУУЛАМЖ, ДЭД БҮТЦИЙН БАЙДАЛ

Үндсэн болон нэмэлт байгууламж	Замын-Үүд	Гашуунсухайт	Шивээхүрэн	Ханги	Булган	Бичигт	Цагаандэл Уул
Цахилгаан хангамж	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Дулаан хангамж	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Ус хангамж	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Интернет	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Гаалийн лаборатори	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✗
Зорчигч тээврийн терминал	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Ачаа тээврийн тээврийн терминал	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Ачиж буулгах терминал	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Шилжүүлэн ачих терминал	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Чингэлэг тээврийн терминал	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗
AGV тээвэр	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗
Дүүжин тээвэр	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Улсын чанартай болон тусгай зориулалтын авто замаар холбогдсон	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗
Авто замын зураг төсөл, ТЭЗҮ	-	-	-	✓	-	✗	✓
Сайжруулсан шороон зам	-	-	-	✗	-	✓	✗

ОХУ-ТАЙ ХИЛЛЭДЭГ БООМТУУДЫН БЭЛЭН БАЙДЛЫН МАТРИЦ

№	Боомт	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө	Хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө	Зураг төсөл	Цахилгаан хангамж	Дулаан хангамж	Ус хангамж	Интернет	Тээврийн дэд бүтэц	Бодлогод тусгагдсан	Хөрш орны бодлогод	Нийт оноо	Эрэмбэ
1	Сүхбаатар /төмөр зам/	0	0	0	1	1	1	1	1	0.3	1	6.3	3
2	Алтанбулаг	1	1	1	1	1	1	1	0.8	0.3	1	9.1	1
3	Цагааннуур	0	0	0,5	1	0.5	1	1	0,8	0.3	0	6.1	4
4	Эрээнцав /авто зам/	0	0	0,5	1	0	1	1	0,5	0.3	0	4.3	8
5	Боршоо	1	1	1	1	1	0.5	1	0,5	1	1	8.5	2
6	Ханх	1	0	0,5	0,5	0.5	0.5	0.5	0	0.3	0	3.8	10
7	Эрээнцав /төмөр зам/	0	0	0	1	1	1	1	1	0.3	0	5.3	5
8	Арцсуурь	0	0	0	1	1	1	1	0,3	0.3	0	4.6	7
9	Тэс	0	0	0	1	1	1	0.5	0,3	0.3	0	4.1	9
10	Бага-Илэнх	0	0	0	1	0	0,5	0	0	0.3	0	1.8	11
11	Зэлтэр	1	0	0	0	0	0	0	0	0.3	0	1.3	12
12	Ульхан	0	0	0,5	0,5	0	1	0.5	0,3	0.3	1	4.9	6
13	Агацын гол	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Тогтор	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Асгатын гол	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Харигын гол	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ШАЛГАХ УТГА:

Зураг төсөл:
Байгаа (1)
Хийгдэж байгаа (0.5)
Байхгүй (0)

Цахилгаан хангамж:
Дотоодын (1)
Гадаад (0.5)
Холбогдоогүй (0)

Дулаан хангамж:
Төвлөрсөн (1)
Уурын зуух (0.5)
Энгийн галлагаа (0)

Ус хангамж:
Гүний худаг (1)
Зөөврийн (0.5)

Интернет:
Шилэн кабель (1)
VSAT антен (0.5)
Радио (0.3)

Тээврийн дэд бүтэц:
Төмөр зам (1)
Олон улсын (0.8)
Орон нутгийн (0.5)
Сайжруулсан шороо (0.3)
Замгүй (0)

Бодлогод тусгагдсан:
МУХЖТ (1)
ЗГҮАХ (0.8)
МУХТЖҮЧ (0.5)
ШСБ (0.3)
АХ-2050 (0.1)

Хөрш орны бодлогод:
Тусгагдсан (1)
Тусгаагдаагүй (0)

БНХАУ-ТАЙ ХИЛЛЭДЭГ БООМТУУДЫН БЭЛЭН БАЙДЛЫН МАТРИЦ

№	Боомт	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө	Хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө	Зураг төсөл	Цахилгаан хангамж	Дулаан хангамж	Ус хангамж	Интернет	Тээврийн дэд бүтэц	Бодлогод тусгагдсан	Хөрш орны бодлогод	Нийт оноо	Эрэмбэ
1	Булган	1	0	0,5	0,5	0.5	1	1	0,8	0	1	6.3	6
2	Замын-Үүд /авто зам/	1	1	1	1	1	1	1	0,8	1	1	9.8	1
3	Замын-Үүд /төмөр зам/	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	7	5
4	Бичигт /авто зам/	1	1	1	0,5	0.5	1	0.5	0,5	0.3	1	7.3	4
5	Бичигт /төмөр зам/	0	0	0	0		0	0	0	0.3	1	1.3	12
6	Сүмбэр	0	0	0,5	0,5	0.5	1	0.5	0,3	0.3	1	4.6	8
7	Шивээхүрэн /авто зам/	1	1	1	0,5	0.5	1	1	0,5	0.3	1	7.8	3
8	Шивээхүрэн /төмөр зам/	0	0	0	0	0	0	0	0	0.3	1	1.3	13
9	Гашуунсухайт /авто зам/	1	1	1	1	0.5	1	1	0,5	0.3	1	8.3	2
10	Гашуунсухайт /төмөр зам/	0	0	0	0	0	0	1	0	0.3	1	2.3	10
11	Цагаандэл Уул	0	0	0,5	0	0	0	0	0	0.3	0	0.8	15
12	Бургастай	1	0	0,5	0.5	0	0.5	1	0,3	0.3	1	4.1	9
13	Ханги	1	0	0,5	0,5	0.5	1	1	0,3	0.3	1	6.1	7
14	Баянхошуу	0	0	0,5	1	0.5	1	0.3	0,5	0.3	0	4.1	9
15	Хавирга	0	0	0,5	0,5	0.5	1	1	0,3	0.3	0	4.1	9
16	Даян	0	0	0	0	0	0.5	0.5	0	0	1	2	11
17	Байтаг	0	0	0	0	0	0.5	0.5	0	0	0	1	14

ШАЛГАХ УТГА:

Зураг төсөл:
Байгаа (1)
Хийгдэж байгаа (0.5)
Байхгүй (0)

Цахилгаан хангамж:
Дотоодын (1)
Гадаад (0.5)
Холбогдоогүй (0)

Дулаан хангамж:
Төвлөрсөн (1)
Уурын зуух (0.5)
Энгийн галлагаа (0)

Ус хангамж:
Гүний худаг (1)
Зөөврийн (0.5)

Интернет:
Шилэн кабель (1)
VSAT антен (0.5)
Радио (0.3)

Тээврийн дэд бүтэц:
Төмөр зам (1)
Олон улсын (0.8)
Орон нутгийн (0.5)
Сайжруулсан шороо (0.3)
Замгүй (0)

Бодлогод тусгагдсан:
МУХЖТ (1)
ЗГҮАХ (0.8)
МУХТЖҮЧ (0.5)
ШСБ (0.3)
АХ-2050 (0.1)

Хөрш орны бодлогод:
Тусгагдсан (1)
Тусгаадаагүй (0)

ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ АРГА ХЭМЖЭЭ

БҮТЭЭН БАЙГУУЛАЛТ, ЗУРАГ ТӨСӨЛ ХИЙГДЭЖ БАЙГАА БОЛОН ТӨЛӨВЛӨЖ БООМТУУД

□ ҮНДЭСЛЭЛ

- Алсын хараа-2050
- Шинэ сэргэлтийн бодлого

□ ТӨСЛИЙН ХҮРЭЭНД

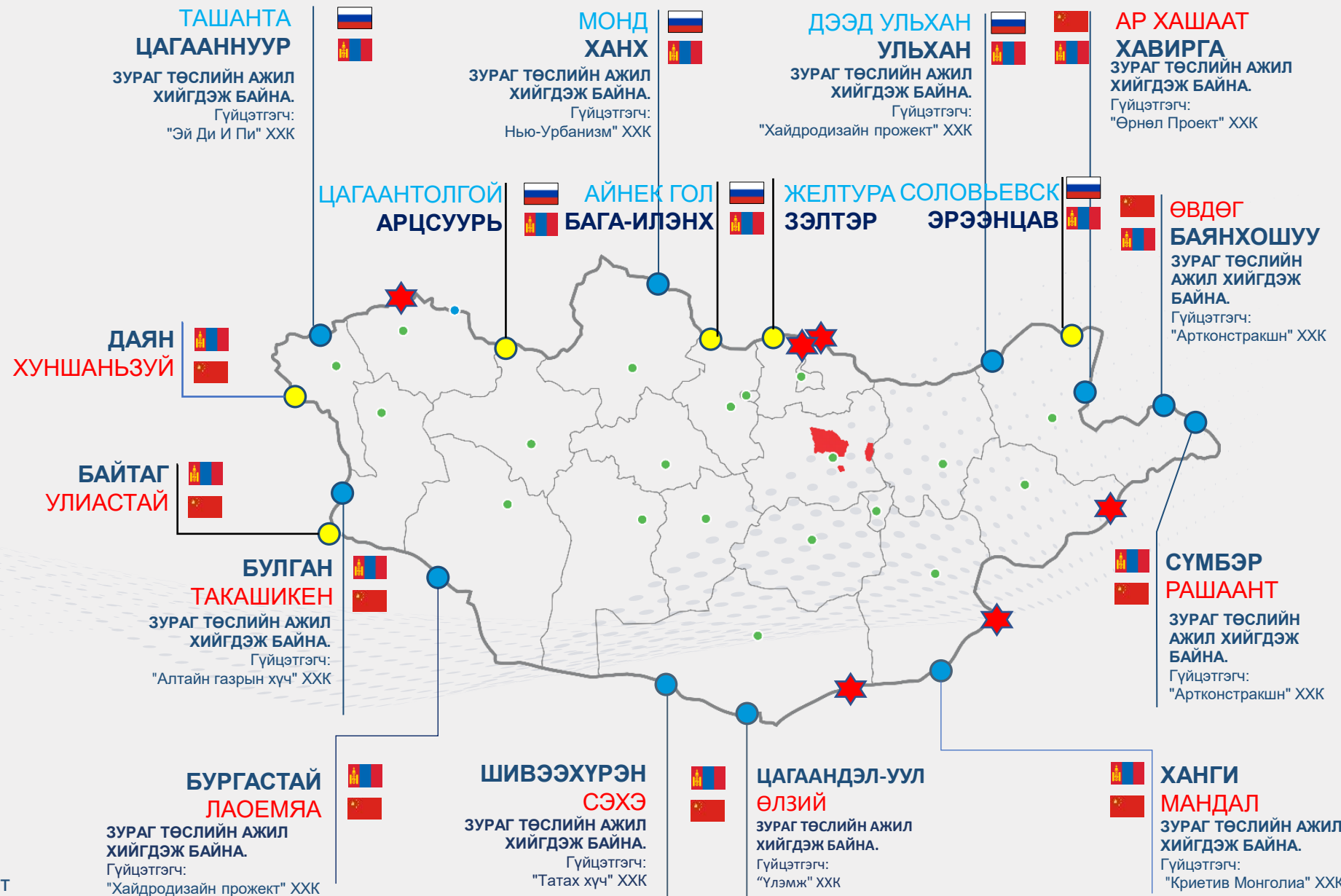
- Ачаа болон зорчигч тээврийн барилга байгууламжийн өргөтгөл, шинэчлэл
- Суурь судалгаа, ТЭЗҮ
- Байгаль орчны үнэлгээ
- нарийвчилсан зураг төсөл

□ АЖЛЫН ЯВЦ

- Өргөтгөл шинэчлэлийн ажил дунджаар **50-70%**-ийн гүйцэтгэлтэй
- Судалгаа, төлөвлөлт, зураг төсөл боловсруулах ажил хийгдэж байна. Боомт тус бүрийн ажлын явц **60-70%**-ийн гүйцэтгэлтэй байна.

□ ТАНИХ ТЭМДЭГ

- ★ Өргөтгөл шинэчлэлт хийж буй боомт
- Зураг төсөл хийж буй боомт
- Зураг төсөл хийхээр төлөвлөж буй боомт

ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ БҮТЭЭН БАЙГУУЛАЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

№	БООМТУУД	СУУРЬ СУДАЛГАА, ЗУРАГ ТӨСӨВ, ТЭЗҮ	АЧАА ТЭЭВРИЙН БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖ	ЗОРЧИГЧ ТЭЭВРИЙН БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖ	САНХҮҮЖИЛТИЙН ЭХ ҮҮСВЭР	ЗАХИАЛАГЧ ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛӨН ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ НЭГЖ
1	Замын-Үүд	100%	80%	88%	БНХАУ-ын буцалтгүй тусламж, 233,5 сая юань, Улсын төсвийн 30,35 тэрбум төгрөг	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
2	Гашуунсухайт	100%	12%	12%	БНХАУ-ын буцалтгүй тусламж, 107,7 сая юань, Улсын төсвийн 15,9 тэрбум төгрөг	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
3	Алтанбулаг	100%	64%	64%	АХБ-ны хөнгөлөлттэй зээл	Хилийн үйлчилгээг сайжруулах бүс нутгийн төсөл
4	Сүхбаатар	100%	85%, Сүхбаатар боомтын нэг цэгийн үйлчилгээний барилга байгууламж		АХБ-ны хөнгөлөлттэй зээл	Хилийн үйлчилгээг сайжруулах бүс нутгийн төсөл
5	Боршоо	100%	87%	87%	АХБ-ны хөнгөлөлттэй зээл	Хилийн үйлчилгээг сайжруулах бүс нутгийн төсөл
6	Шивээхүрэн	80%	-	-	Улсын төсөв	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
7	Цагааннуур	85%	-	-	Улсын төсөв	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
8	Ханх	85%	-	-	Улсын төсөв	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
9	Ульхан	90%	-	-	Улсын төсөв	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
10	Хавирга	80%	-	-	Улсын төсөв	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
11	Баянхошуу	75%	-	-	Улсын төсөв	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
12	Сүмбэр	75%	-	-	Улсын төсөв	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
13	Ханги	80%	-	-	Улсын төсөв	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
14	Бургастай	90%	-	-	Улсын төсөв	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
15	Булган	78%	-	-	Улсын төсөв	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
16	Цагаандэл-Уул	50%	-	-	БНХАУ-ын Алшаа аймгийн буцалтгүй тусламж 114,6 сая юань	Хөгжлийн хөтөч-дэд бүтэц
17	Бичигт	100%	-	-	АХБ-ны хөнгөлөлттэй зээл	Хилийн үйлчилгээг сайжруулах бүс нутгийн төсөл

ХӨРШ ОРНУУДЫН БООМТЫН ТӨЛӨВЛӨЛТ

Ташанта – Цагааннуур боомтоос Алтай, Новосибирск чиглэлийн авто замыг барих. Хил дамнанас бүс нутгийн тээврийн дэд бүтцийг сайжруулах.

Хандгайт – Боршоо боомтыг олон улсын зэрэглэлтэй болгох, Хятадруу чиглэсэн тээврийн коридор бий болгох, ачаа, зорчигч, жуулчны урсгалыг нэмэгдүүлэх, Енисей хурдны замын бүтээн байгуулалтын хүрээнд Хандгайт боомт чиглэлийн авто замын маршрутад өөрчлөлт оруулан ашиглалтад оруулах. Улаангом нисэх буудлаас шууд тасалбар захиалах систем бий болгох, Кызыл-Улаангом-Улаанбаатар, Кызыл-Улаанбаатар шууд нислэг үйлдэх.

Закаменск – Бага-Илэнх боомт чиглэлийн авто замыг засварлах.

Хиагт боомтоор дамжин Хархорин, Хэнтийн Дадал, Хөвсгөл зэрэг аялал жуулчлалын шинэ маршрут нээнэ. Монгол Улстай хиллэдэг хилийн боомтуудын нэвтрэх чадварыг сайжруулж, хил орчмын бүс нутгийг хөгжүүлнэ. Хиагт чиглэлийн авто замыг шинэчлэх, Наушки чиглэлийн төмөр замын 2-р ээлжийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлж цахилгаанжуулах, Монгол Улсын авто зам, төмөр замын сүлжээг шинэчлэх хөгжүүлэхэд оролцох. Хятад-Монгол-Оросын тээврийн коридорт тулгуурлан чингэлэгт тээврийн терминалыг өргөтгөх.

Ульхан боомтоор дамжих аялал жуулчлалын шинэ маршрут нээнэ. (Хархорин, Хэнтийн Дадал, Хөвсгөл гэх мэт). Монгол Улсын хил хүртэлх тээврийн хүртээмжгүй байдлыг судлах, шийдвэрлэх.

Хуншаньзүй – Даян боомттой харгалзах боомтын дэд бүтэц, дагалдах байгууламж, боомтын авто замын боомтыг барьж байгуулна. Гуравдагч оронд нэвтрэх боломжийг эрэлхийлэх.

Такашкен – Булган боомтын авто замын боомтын хөгжлийг эрчимжүүлэх.

Ляомяо – Бургастай боомтын нэвтрэх гарцыг урагшлуулах төслийг хэрэгжүүлэх.

Сэхээ – Шивээхүрэн боомтын авто замын төслийг эрчимжүүлнэ. Сэхээ боомтыг “Голлох тусгай боомт” статусаар хөгжүүлэх. 10 сая тн хүчин чадал бүхий эрдэс баялаг импортлох тусгай гарц бий болгохыг идэвхийлэн дэмжих.

Цагаандэл-Уул – Өлзий боомтын бүтээн байгуулалтыг ажлыг эрчимжүүлж ашиглалтад оруулах.

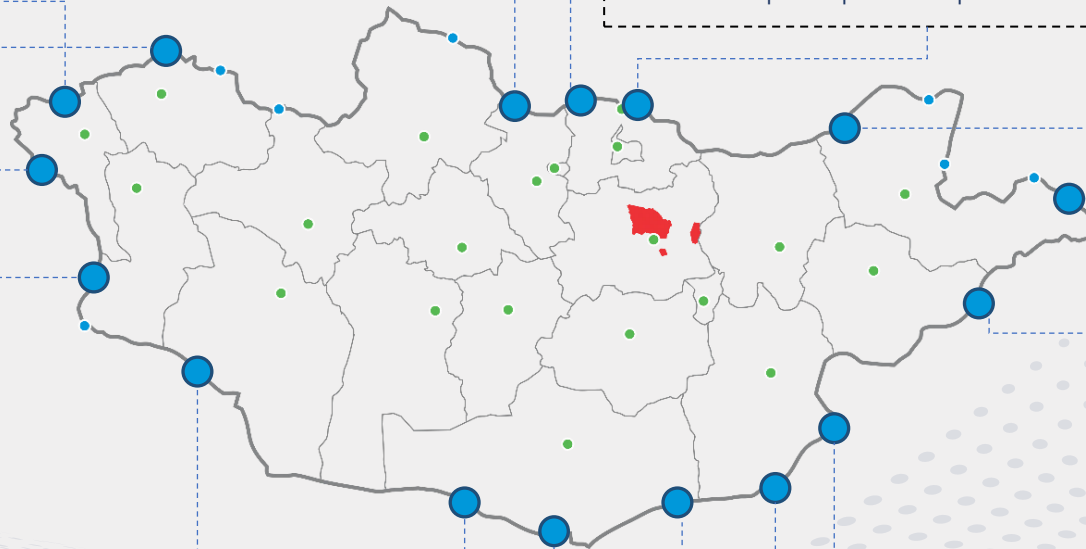
Ганцмод – Гашуунсухайт боомтын дэд бүтцийг Монгол Улсад тусламжаар байгуулах. Ганцмод боомттой харгалзах боомтын дэд бүтэц, дагалдах байгууламж, боомтын авто замыг барьж байгуулах. Ганцмод боомтыг “Голлох тусгай боомт” статусаар хөгжүүлэх. Ганцмод-Гашуунсухайт боомтын төмөр замын бүтээн байгуулалтыг голлон урагшлуулах. Боомтод импортын бүтээгдэхүүн хадгалах талбайн төсөл хэрэгжүүлэх. Боомтруу чиглэсэн өндөр зэрэглэлийн хурдны авто замын бүтээн байгуулалтыг хурдасгах. 10 сая тн хүчин чадал бүхий эрдэс баялаг импортлох тусгай гарц бий болгохыг идэвхийлэн дэмжих.

Мандал – Ханги боомтын авто замыг байгуулах. Мандал боомтыг “Голлох тусгай боомт” статусаар хөгжүүлэх. Төмөр замын боомтыг нээх нөхцөлийг бүрдүүлэх чиглэлээр ажиллах. Ухаалаг тээвэр, логикийн төв байгуулах. 10 сая тн хүчин чадал бүхий эрдэс баялаг импортлох тусгай гарц бий болгохыг идэвхийлэн дэмжих.

Рашаан – Сүмбэр авто замын боомтыг байнгын ажиллагаанд оруулах.

Бичигт-Зүүнхатавч боомтын авто замын боомтын төслийг эрчимжүүлэх. Төмөр замын боомтын бүтээн байгуулалтыг голлон урагшлуулах.

Эрээний харгалзах боомтын дэд бүтэц, барилга байгууламж, боомтын нэвтрэх авто замыг барьж байгуулах. Замын-Үүд боомтын дэд бүтцийг Монгол Улсад тусламжаар байгуулах. Эрээний төмөр зам боомтын парк, өртөө шинэчлэх болон Эрээний авто замын боомтын хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, Өндөр зэрэглэлийн хурдны замын бүтээн байгуулалтыг эрчимжүүлэх. Эрээний боомтыг “Нэгдсэн зангилаа” боомт статусаар хөгжүүлэх.

БООМТУУДЫГ ХАТУУ ХУЧИЛТТАЙ АВТО ЗАМААР ХОЛБОХ

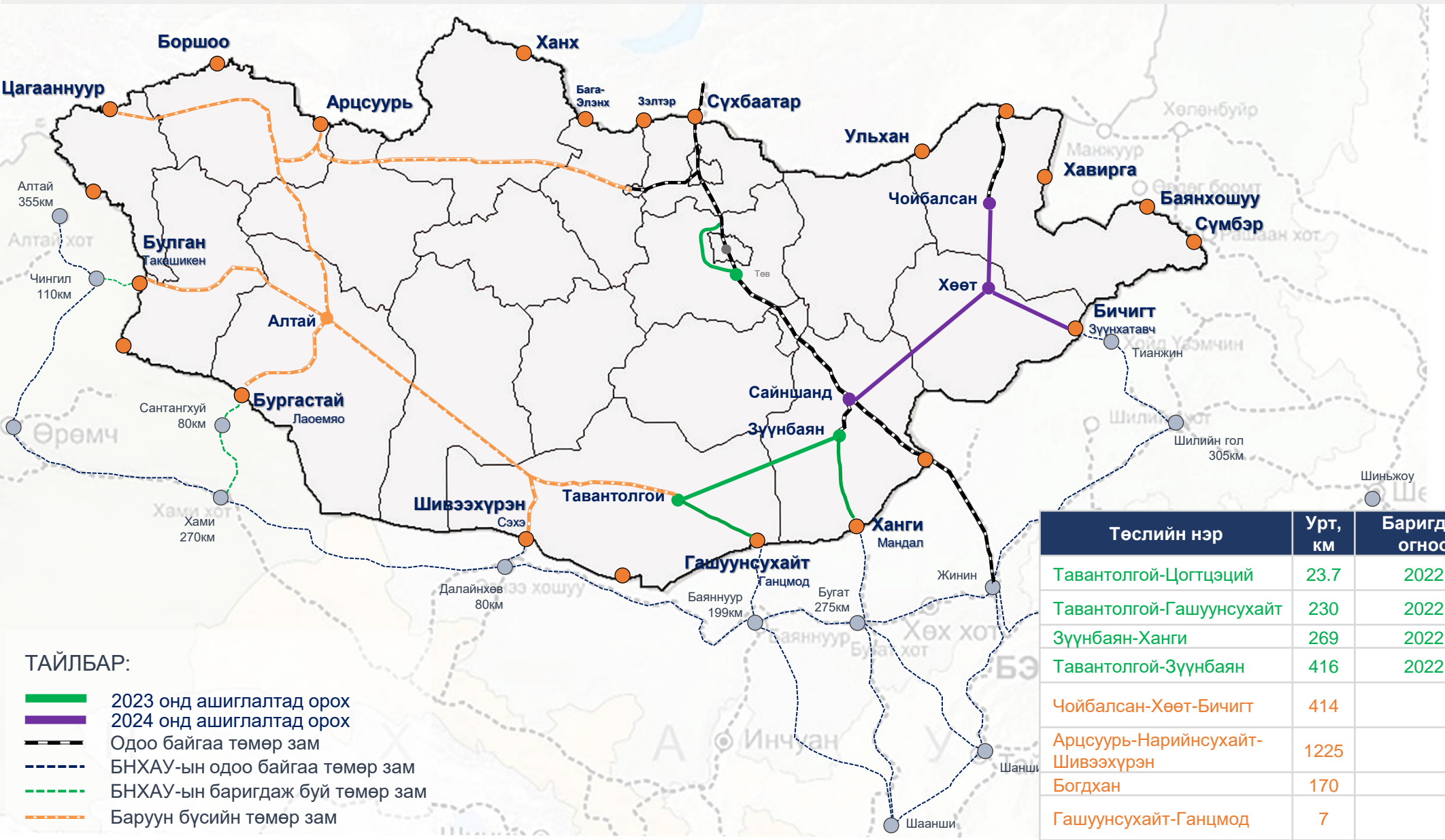

- Одоо байгаа
- 2023 онд ашиглалтад орох
- 2024 онд ашиглалтад орох
- 2025 оноос хойш

Төслийн нэр	Урт, км	Баригдах огноо	Гүйцэтгэл %	Төслийн явц
Шаамар-Зэлтэр боомт	120	2023	50.4	Удаашралтай
Цагааннуур-Улаанбайшинт	25	2022	83	Хэвийн
Тавантолгой-Манлай-Ханги	477	2023	29.6	Удаашралтай
Тавантолгой-Барууннаран чиглэлийн 32 км авто замын төгсгөлөөс "Цагаандэл Уул" хилийн боомт	270	2023	0	Зогссон
Норовлин-Баян-уул-Ульхан	117	2024	8.3	Удаашралтай
Баруун-Урт-Бичигт	277	2024		Гэрээ байгуулах
Чойбалсан-Хавиргын боомт	124	2024		Гэрээ байгуулах

БООМТУУДЫГ ТӨМӨР ЗАМААР ХОЛБОХ

ТАЙЛБАР:

- 2023 онд ашиглалтад орох
- 2024 онд ашиглалтад орох
- Одоо байгаа төмөр зам
- БНХАУ-ын одоо байгаа төмөр зам
- БНХАУ-ын баригдаж буй төмөр зам
- Баруун бүсийн төмөр зам

Төслийн нэр	Урт, км	Баригдах огноо	Гүйцэтгэл %	Төслийн явц
Тавантолгой-Цогтцэций	23.7	2022	97.7	Удааширсан
Тавантолгой-Гашуунсухайт	230	2022	90	Хэвийн
Зүүнбаян-Ханги	269	2022	55.5	Хэвийн
Тавантолгой-Зүүнбаян	416	2022	90.4	Хэвийн
Чойбалсан-Хөөт-Бичигт	414			Гэрээ байгуулах
Арцсуурь-Нарийнсухайт-Шивээхүрэн	1225			Гэрээ байгуулах
Богдхан	170			Тодорхой бус
Гашуунсухайт-Ганцмод	7			Гэрээ байгуулах

ЧИНГЭЛЭГТ ТЭЭВРИЙН ТЕРМИНАЛ, ТЭЭВЭР ЛОГИСТИКИЙН ТӨВ, AGV

1. Монголын Алт ХХК-ийн Шивээхүрэн боомтод барьж буй чингэлэг тээврийн терминал 90 гаруй хувийн гүйцэтгэлтэй байна

1. Эрдэнэс тавантолгой ХК, Тавантолгой ХК, Энержи ресурс ХХК хамтран 17 га талбайд чингэлэг тээврийн терминал барьж ашиглалтад оруулсан.
2. AGV буюу автомат удирдлагатай тээврийн хэрэгслийн туршилтын тээвэрлэлтийг эхлүүлсэн.

Замын-Үүд – Эрээний чингэлэг шилжүүлэн ачих талбайн өргөтгөл 95%-ийн гүйцэтгэлтэй явж байна.

ХҮЛЭЭГДЭЖ БУЙ ҮР ДҮН

БООМТЫН НЭВТРҮҮЛЭХ ХҮЧИН ЧАДАЛ

	БООМТ	Зорчигч нэвтрүүлэх хүчин чадал				Ачаа тээвэр нэвтрүүлэх хүчин чадал				
		Гарах		Орох		Экспорт			Импорт	
		Эгнээ	ЖИЛД нэвтрэх зорчигчийн тоо (мян. хүн)	Эгнээ	ЖИЛД нэвтрэх зорчигчийн тоо (мян. хүн)	Эгнээ	ӨДӨРТ нэвтрэх машины тоо	ӨДӨРТ нэвтрэх вагоны тоо	ЖИЛД нэвтрэх нийт ачаа (сая тн)	Эгнээ
1	Гашуунсухайт	3	330	3 → 4	440	9 → 13	2,167	-	54.0	5 → 7
2	Шивээхүрэн	2 → 4	390	2 → 4	378	5 → 6	1,200	-	34.0	5
3	Замын-Үүд	2 → 11	4,125	4 → 9	1,553	2 → 4	600	600	20.5	3 → 15
4	Ханги	2 → 3	45	2 → 4	60	2 → 5	625	-	14.4	1 → 3
5	Булган	2 → 3	54	2 → 3	54	2 → 4	500	-	3.6	2 → 4
6	Бичигт	1 → 3	171	1 → 3	171	2	250	-	5.0	1 → 2
7	Цагаандэл Уул	0 → 3	-	0 → 3	-	0 → 7	500	-	15.0	0 → 5
8	Алтанбулаг	3 → 7	700	3 → 7	700	2 → 6	300	-	6.6	2 → 6
9	Боршоо	1 → 4	240	2 → 4	240	1 → 6	300	-	5.0	1 → 6
10	Цагааннуур	1 → 2	150	1 → 2	150	2 → 4	100	-	0.002	2 → 4
11	Эрээнцав	1 → 2	30	1 → 2	30	1 → 4	80	14	3.0	1 → 4
12	Ханх	1	30	1	30	1	5	-	0	1
13	Ульхан	1	15	1	15	1	5	-	0	1
14	Тэс	1	15	1	15	1	5	-	0	1
15	Арцсуурь	1	24	1	24	1	5	-	0.002	1
16	Хавирга	1	90	1	90	1	10	-	0.01	1
17	Баянхошуу	1	75	1	75	1	100	-	0.43	1
18	Сүмбэр	1	15	1	15	1	5	-	0.001	1
19	Бургастай	1	15	1	15	1	120	-	1.01	1
20	Байтаг	1	15	1	15	1	5	-	0	1
21	Даян	1	15	1	15	1	5	-	0.001	1
ҮР ДҮН		28 → 55	6,544 (3 дахин)	30 → 55	4,085 (2 дахин)	38 → 71	6,887 (1.7 дахин)	614	163 (3.1 дахин)	33 → 71

ЭДИЙН ЗАСАГ,
ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА.

2022.10.19